

**MINISTERUL
AGRICULTURII,
DEZVOLTĂRII REGIONALE
ȘI MEDIULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**MINISTRY
OF AGRICULTURE,
REGIONAL DEVELOPMENT
AND ENVIRONMENT OF
THE REPUBLIC OF
MOLDOVA**

MD-2005, Chisinau, 9 Constantin Tanase Str
Tel. 20 45 81; Fax 22 07 48, E-mail: madrm@madrm.gov.md, WEB: www.madrm.gov.md

Nr. 26-04/3447 din 03.08.2019

**Ministerul Finanțelor
Ministerul Economiei și
Infrastructurii
Agenția Relații Funciare
și Cadastru
Agenția Servicii Publice
Agenția Proprietății Publice
Centrul de Implementare
a Reformelor
Congresul Autorităților
Publice Locale
Ministerul Justiției
Centru Național Anticorupție**

Prin prezenta, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului prezintă spre examinare repetată proiectul hotărîrii Guvernului cu privire la modificarea Hotărîrei Guvernului nr. 1075/2007 cu privire la aprobarea Regulamentului privind consolidarea terenurilor agricole (**număr unic 240/MADRM/2019**).

Proiectul hotărîrei, nota informativă, tabelul comparativ și sinteza obiecțiilor și propunerilor sînt plasate pe pagina web a Ministerului, www.madrm.gov.md, compartimentul Transparența decizională, directoriul Proiecte în discuție.

Totodată, solicităm respectuos prezentarea avizului într-un termen cît mai restrîns.

Ministru

Georgeta MINCU

Ex:Angela Dogotari
Vasile Nemțanu
tel. 022- 204- 536

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA**HOTĂRÎRE****cu privire la modificarea Hotărîrei Guvernului nr. 1075/2007 cu privire la aprobarea Regulamentului privind consolidarea terenurilor agricole**

nr. ____ din ____ 2019

În temeiul art. 1, art. 3, din Hotărîrea Parlamentului nr. 189/2017 pentru aprobarea listei ministerelor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 265-273, art. 444), art. 70¹-70⁵ din Codul funciar nr. 828/1991 republicat în (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.107, art.817), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Hotărîrea Guvernului nr. 1075/2007 cu privire la aprobarea Regulamentului privind consolidarea terenurilor agricole (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.161-164, art. 1123) se modifică după cum urmează:

1. La Hotărîrea Guvernului:

1) textul „În scopul realizării Programului de consolidare a terenurilor agricole, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 554 din 22 mai 2006 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.83-86, art.606)”, se substituie cu textul „În scopul realizării Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr. 409/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.152, art.451)”

2) la punctul 2, cuvintele „Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare”, se substituie cu textul „Autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare”;

3) punctul 4, va avea următorul conținut: „Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, în comun cu autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare, în termen de două luni, de la aprobarea legii bugetare anuale, din contul și în limita alocațiilor prevăzute în acest scop, va organiza cursuri de perfecționare pentru:

angajații autorităților administrației publice locale din domeniul relațiilor funciare și cadastru, consolidării terenurilor agricole;

specialiștii întreprinderilor de stat și private - pe problemele elaborării și implementării proiectelor de consolidare a terenurilor agricole.”;

4) la punctul 5, cuvintele „Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare”, se substituie cu textul „Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului”.

2. La Regulamentul privind consolidarea terenurilor agricole:

1) În tot textul Regulamentului, cuvintele „Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare” la forma gramaticală corespunzătoare;

2) În tot textul Regulamentului, cuvintele „întreprinderi de stat sau municipale, cât și de către întreprinderile private”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „entități publice și private” la forma gramaticală corespunzătoare;

3) la punctul 4, după cuvântul „prin concurs” se completează cu cuvintele „conform procedurilor de achiziții”;

textul „în baza Regulamentului cu privire la atestarea specialiștilor în domeniul consolidării terenurilor agricole, aprobat de Guvern”, se substituie cu textul „conform prevederilor Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice.”;

4) la punctul 21, textul „atestată în domeniu, în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la atestarea specialiștilor în domeniul consolidării terenurilor, aprobat de Guvern” se substituie cu textul „cu studii în domeniul cadastrului/organizării (amenajării) teritoriului, confirmate prin acte de absolvire a învățământului superior/profesional tehnic”;

5) la punctul 23, după cuvântul „autorizat” se completează cu textul „împuternicit”;

6) la punctul 24, după cuvântul „autorizația” se completează cu textul „împuternicirea”;

7) la punctul 25, după cuvântul „autorizația” se completează cu textul „împuternicirea”;

8) la punctul 29, cuvântul „instituțiile de stat” se substituie cu textul „entitățile de stat și private”;

9) la punctul 45, textul „în baza unor regulamente speciale, aprobate în modul stabilit”, se substituie cu textul „în baza reglementărilor, aprobate de autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare”

10) la punctul 46, cuvintele „de cadrul juridic în vigoare”, se substituie cu textul „în baza reglementărilor, aprobate de autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul gospodăririi apelor”;

11) la punctul 102 textul „de către persoanele cu funcții de răspundere abilitate ale autorităților administrației publice locale, conform Legii nr. 1453-XV din 8 noiembrie 2002 „Cu privire la notariat”, se substituie cu textul „sînt autentificate de notari și alte persoane abilitate prin lege cu atribuții de autentificare a actelor juridice, cu excepția contractelor de vânzare-cumpărare a terenurilor agricole proprietate privată cu suprafața de pînă la 0,25 hectare, atribuite conform art. 12 din Codul funciar nr. 828/1991, confirmate prin certificatul eliberat de primăria respectivă.”;

12) la punctul 104, textul „de către persoana cu funcții de răspundere abilitată a autorității administrației publice locale, conform Legii nr.1453-XV din 8 noiembrie 2002 cu privire la notariat,” se substituie cu textul „în conformitate cu prevederile”;

13) la punctul 111, litera b) cuvintele „semnat de întreprinderea de stat în domeniul consolidării”, se substituie cu cuvintele „semnat de autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare”;

14) la punctul 124:

cuvântul „întreprinderile” se substituie cu textul „entitățile publice și private”;

litera a) cuvintele „instituției de stat specializate în domeniu”, se substituie cu cuvintele „autorității administrative responsabile de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare”;

15) în denumirea capitolul XIII, cuvintele „Dispoziții finale” se substituie cu textul „Modele de documente necesare implementării procesului de consolidare”;

16) la punctul 126, textul „Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare va elabora și va aproba, în termen de o lună”, se substituie cu textul „autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare va revizui/elabora și va aproba, în termen de 3 luni, de la aprobarea legii bugetare anuale, din contul și în limita alocațiilor prevăzute în acest scop”;

17) litera b), după cuvântul „autorizația” se completează cu textul „/împuternicirea”;
litera s) și t) se abrogă.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la 3 luni de la data publicării.

PRIM-MINISTRU

Maia SANDU

Contrasemnează:

Ministru al Agriculturii, Dezvoltării
Regionale și Mediului

Georgeta MINCU

Notă informativă
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului
nr. 1075/2007 cu privire la aprobarea Regulamentului privind consolidarea
terenurilor agricole

1. Autorul proiectului

Prezentul proiect de hotărâre a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul respectiv are ca scop aducerea în concordanță a Regulamentului privind consolidarea terenurilor agricole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1075/2007, cu prevederile legislației în vigoare.

Prin Hotărârea Parlamentului nr. 189/2017 pentru aprobarea listei ministerelor a fost aprobată lista ministerelor, respectiv, în conformitate cu prevederile art. 2 din hotărârea respectivă Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Mediului, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor a fost reorganizat în Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

În conformitate cu prevederile art. 3 al Hotărârii nominalizate Guvernul, în termen de 3 luni, urma să aducă actele sale normative în concordanță cu aceasta.

Conform prevederilor Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 695/2017, Ministerul nu deține competențe privind implementarea măsurilor și activităților reglementate în Hotărârea Guvernului nr. 1075/2007.

Astfel, în conținutul Regulamentului respectiv sunt descrise unele acțiuni, pe care ar urma să le realizeze Ministerul, cum ar fi, adoptarea deciziei privind oportunitatea elaborării Proiectului de consolidare pentru localitatea concretă, adoptarea deciziei privind capacitățile de implementare a proiectului de consolidare, organizarea concursului de selectare a întreprinderii ce va implementa proiectul de consolidare în localitatea concretă, etc.

Totodată, urmează de actualizat atât conținutul Hotărârii Guvernului, cât și a Regulamentului respectiv deoarece unele prevederi ale acestora sunt caduce și nu mai pot fi aplicate.

Reieșind din cele expuse, aducerea în concordanță a Regulamentului privind consolidarea terenurilor agricole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1075/2007, cu prevederile legislației în vigoare, va da posibilitatea persoanelor fizice și juridice ce consolidează terenurilor agricole în cadrul unor proiecte, să beneficieze de înlesnirile prevăzute de legislația națională.

De asemenea, aducerea în concordanță a Regulamentului respectiv, cu prevederile legislației în vigoare, reglementarea clară a competențelor tuturor actorilor implicați în procesul de implementare a proiectelor de consolidare a terenurilor agricole, va da posibilitatea atragerii de fonduri de la donatori, parteneri de dezvoltare, în scopul implementării proiectelor respective și ca rezultat optimizarea suprafețelor exploatațiilor agricole.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul hotărîrii Guvernului cu privire la modificarea Hotărîrei Guvernului nr. 1075/2007 cu privire la aprobarea Regulamentului privind consolidarea terenurilor agricole, instituie cadrul juridic al Republicii Moldova în domeniul funciar și nu contravine principiilor de funcționare a pieții interne a Uniunii Europene și nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Se propune ca textul hotărîrii Guvernului cu privire la modificarea Hotărîrei Guvernului nr. 1075/2007 cu privire la aprobarea Regulamentului privind consolidarea terenurilor agricole, de adus în concordanță cu prevederile legislației în vigoare (nominalizate mai sus) și anume:

În tot textul Regulamentului, sintagmele „Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare”, la orice formă gramaticală, se propune a fi substituite cu sintagma „autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare” la forma gramaticală corespunzătoare, deoarece Ministerul nu are funcția de implementare a politicii statului în domeniul consolidării terenurilor agricole.

De asemenea, se propune în tot textul Regulamentului cuvintele „întreprinderi de stat sau municipale, cît și de către întreprinderile private”, la orice formă gramaticală, să se substituie cu cuvintele „entități publice și private” la forma gramaticală corespunzătoare, pentru a extinde sfera subiecților care ar putea asigura lucrări de consolidare a terenurilor agricole și pentru a asigura flexibilitate normei juridice (pct.4, 20, 22, 23 din Regulament).

Actualmente, în conformitate cu pct. 5 și pct. 6, subpunctul 10) și 22), etc., din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției Relații Funciare și Cadastru, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 383/2010, autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare este Agenția Relații Funciare și Cadastru. În Regulamentul respectiv se propune a fi schimbată procedura de selectare a întreprinderilor care urmează a fi implementate proiectele de consolidare a terenurilor agricole, respectiv întreprinderile vor fi selectate prin intermediul procedurilor de achiziții conform prevederilor Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice.

În contextul adoptării unor modificări recente în actele normative din domeniu referitor la autentificarea contractelor de înstrăinare a terenurilor agricole și modului de vânzare - cumpărare a terenurilor, se propune la pct. 102 ca textul „de către persoanele cu funcții de răspundere abilitate ale autorităților administrației publice locale”, conform Legii nr. 1453-XV din 8 noiembrie 2002 cu privire la notariat, să fie substituit cu textul „de notari și alte persoane abilitate prin lege cu atribuții de autentificare a actelor juridice, cu excepția contractelor de vânzare-cumpărare a terenurilor agricole proprietate privată cu suprafața de pînă la 0,25 hectare, atribuite conform art. 12 din Codul funciar nr. 828/1991, confirmate prin certificatul eliberat de primăria respectivă”, deoarece în cazul dat nu e necesar autentificarea acestora.

Astfel, conform prevederilor art. 3 alin. (5) din Legea nr. 1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pămîntului, autentificarea notarială a contractelor de vânzare-cumpărare a terenurilor este obligatorie, cu excepția contractelor de vânzare-cumpărare a terenurilor agricole proprietate privată cu suprafața de pînă la 0,25 hectare, atribuite conform art. 12 din Codul funciar nr. 828-XII din 25 decembrie 1991, confirmate prin certificatul eliberat de primăria respectivă.

Totodată, din conținutul Regulamentului privind consolidarea terenurilor agricole, capitolul XIII „Dispoziții finale” se propune a fi substituit cu capitolul „Modele de documente necesare implementării procesului de consolidare”.

La punctul 126, din regulamentul textul „Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare va elabora și va aproba, în termen de o lună”, se propune a fi substituit cu textul „autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare va revizui/elabora și va aproba, în termen de 3 luni, de la aprobarea legii bugetare anuale, din contul și în limita alocațiilor prevăzute în acest scop” din considerentul că modelele de documente indicate sînt necesare în procesul de implementare a proiectelor de consolidare a terenurilor agricole (chestionare de consultare a opiniilor participanților la procesul de consolidare a terenurilor agricole, formulare privind lista participanților la procesul de consolidare a terenurilor agricole, lista proprietarilor care solicită vânzarea-cumpărarea terenurilor, lista proprietarilor care solicită transmiterea sau arendarea pe termen lung a terenurilor etc.), și pot fi tipizate de către autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare.

De asemenea, la pct. 126, se propune a fi exclus lit. s) și t) ce țin de elaborarea statutului asociațiilor proprietarilor de terenuri, altor forme asociative și cooperatiste, și de elaborare a programului de investigații sociologice, deoarece aceste nu țin nemijlocit de consolidarea terenurilor agricole, și vor crea anumite impedimente în procesul dat. Totodată, legislația în vigoare reglementează asocierea proprietarilor de terenuri agricole în forme asociative și cooperatiste (Legea nr. 1007/2002 privind cooperativele de producție, Legea nr. 73/2001 privind cooperativele de întreprinzător, Legea nr. 171/2010 cu privire la asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații, etc.), respectiv și asemenea statute sunt deja elaborate și se pot vizualiza pe pagina Web a Agenției Servicii Publice (<http://cis.gov.md/content/modele-de-documente>).

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor prezentului proiect al hotărîrii Guvernului nu necesită cheltuieli suplimentare de la bugetul public.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

În rezultatul aprobării actului normativ propus, nu va fi necesar abrogarea sau modificarea altor acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea consultărilor publice asupra hotărîrii Guvernului cu privire la modificarea Hotărîrii Guvernului nr. 404/1994 despre aprobarea Principiilor de bază pentru restabilirea terenurilor degradate, proiectul hotărîrii, nota informativă, au fost plasate pe pagina web oficială a Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului www.madrm.gov.md. compartimentul Transparența decizională, directoriul Proiecte în discuție.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție de Centrul Național Anticorupție și propunerile parvenite la proiectul respectiv au fost acceptate și incluse în proiectul hotărîrii Guvernului cu privire la modificarea Hotărîrii Guvernului nr. 1075/2007 cu privire la aprobarea Regulamentului privind consolidarea terenurilor agricole. Respectiv acestea se

regăsesc în sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul respectiv.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Nu este necesară.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul a fost expertizat juridic de Ministerul Justiției. Obiecțiile și propunerile parvenite la proiectul dat a fost acceptate, și acestea se regăsesc în sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul respectiv.

11. Constatările altor expertize

Nu au fost efectuate, actul normativ respectiv nu necesită a fi supus altor tipuri de expertiză.

Ministru

Georgeta MINCU

TABEL DE COMPARATIV

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârei Guvernului nr. 1075/2007 cu privire la aprobarea Regulamentului privind consolidarea terenurilor agricole, (număr unic 240/MADRM/2019)

Hotărârea Guvernului nr.1075/2007	Conținutul normelor în vigoare	Conținutul normelor după modificare	Proiectul de modificare a Hotărârei Guvernului nr. 1075/2007
<i>La Hotărârea Guvernului</i>			
	În scopul realizării Programului de consolidare a terenurilor agricole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 554 din 22 mai 2006 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.83-86, art.606), Guvernul HOTĂRĂȘTE:	În scopul realizării Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 409/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.152, art.451), Guvernul HOTĂRĂȘTE:	
Pct. 2.	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare va elabora, în funcție de necesități, modelele de documente necesare în procesul consolidării terenurilor agricole.	Autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare, în funcție de necesități, modelele de documente necesare în procesul consolidării terenurilor agricole.	Pct. 2.
Pct. 4	4. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în comun cu Agenția Relații Funciare și Cadastru: a) în termen de două luni, va selecta întreprinderea de stat care va fi abilitată cu funcții suplimentare ce țin de domeniul consolidării terenurilor agricole; b) va organiza cursuri de perfecționare pentru: persoanele cu funcții de răspundere abilitate ale autorităților administrației publice locale - pe	4.Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, în comun cu autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare, în termen de două luni, de la aprobarea legii bugetare anuale, din contul și în limita alocațiilor prevăzute în acest scop, va organiza cursuri de perfecționare pentru: angajații autorităților administrației publice	Pct. 4

	probleme perfectării actelor notariale ce țin de procesul de consolidare a terenurilor agricole; specialiștii întreprinderilor de stat și private - pe problemele elaborării și implementării proiectelor de consolidare a terenurilor agricole.	locale din domeniul relațiilor funciare și cadastru, consolidării terenurilor agricole; - pe problemele elaborării și implementării proiectelor de consolidare a terenurilor agricole.
Pct. 5.	5. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.	5. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.
La Regulamentul privind consolidarea terenurilor agricole		
Pct. 4.	4. Proiectul de consolidare a terenurilor agricole (în continuare - Proiectul de consolidare) cuprinde un complex de măsuri avînd drept scop formarea unor terenuri compacte în spațiu și stabile în timp în vederea folosirii lor raționale. Proiectul de consolidare poate fi elaborat atît de către întreprinderi de stat sau municipale, cît și de către întreprinderi private, selectate, prin concurs, de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în baza Regulamentului cu privire la atestarea specialiștilor în domeniul consolidării terenurilor agricole, aprobat de Guvern.	4. Proiectul de consolidare a terenurilor agricole (în continuare - Proiectul de consolidare) cuprinde un complex de măsuri avînd drept scop formarea unor terenuri compacte în spațiu și stabile în timp în vederea folosirii lor raționale. Proiectul de consolidare poate fi elaborat atît de către entități publice private , selectate, prin concurs conform procedurilor de achiziții, conform prevederilor Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice.
Pct. 9.	9. Procedura de selectare a localității pentru elaborarea și implementarea Proiectului de consolidare este inițiată de către autoritatea administrației publice locale și coordonată în prealabil cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. În acest scop, autoritatea administrației publice locale va întreprinde următoarele acțiuni:	9. Procedura de selectare a localității pentru elaborarea și implementarea Proiectului de consolidare este inițiată de către autoritatea administrației publice locale și coordonată în prealabil cu autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare. În acest scop, autoritatea administrației publice locale va

		întreprinde următoarele acțiuni:	
Pct. 12.	12. În cazul adoptării unei decizii pozitive privind inițierea procesului de consolidare a terenurilor agricole, consiliul local prezintă Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare următoarele:	12. În cazul adoptării unei decizii pozitive privind inițierea procesului de consolidare a terenurilor agricole, consiliul local prezintă autorității administrative responsabile de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare:	Pct. 12.
Pct. 14.	14. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare examinează materialele prezentate de consiliul local al unității administrativ-teritoriale referitoare la demararea procesului de consolidare a terenurilor agricole și adoptă decizia privind:	14. Autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare examinează materialele prezentate de consiliul local al unității administrativ-teritoriale referitoare la demararea procesului de consolidare a terenurilor agricole și adoptă decizia privind:	Pct. 14.
Pct. 17.	17. Pe baza materialelor prezentate de autoritatea administrației publice locale, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare decide referitor la forma și conținutul Proiectului de consolidare ce urmează a fi implementat:	17. Pe baza materialelor prezentate de autoritatea administrației publice locale, autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare decide referitor la forma și conținutul Proiectului de consolidare ce urmează a fi implementat:	Pct. 17.
Pct. 20.	20. Întreprinderile de stat, municipale și private solicitante prezintă Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare ofertele lor pentru participarea la concursul de selectare, inclusiv componența grupului de lucru.	20. Entitățile publice și private solicitante prezintă autorității administrative responsabile de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare ofertele lor pentru participarea la concursul de selectare, inclusiv componența grupului de lucru.	Pct. 20.
Pct. 21.	21. Este obligatoriu ca din grupul de lucru propus de întreprinderile de stat, municipale și private pentru participare la concurs să facă parte cel puțin o persoană (conducătorul) atestată în domeniu, în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la atestarea specialiștilor în domeniul consolidării terenurilor, aprobat de Guvern.	21. Este obligatoriu ca din grupul de lucru propus de entitățile publice și private pentru participare la concurs să facă parte cel puțin o persoană (conducătorul) cu studii în domeniul cadastrului/organizării(amenajării) teritoriului, confirmate prin acte de absolvire a învățământului superior/profesional tehnic.	Pct. 21.

Pct. 23.	23. La propunerea întreprinderii de stat, municipale sau private câștigătoare a concursului, conducătorul grupului de lucru va fi autorizat, pe perioada efectuării lucrărilor de elaborare a Proiectului de consolidare, să solicite, în numele beneficiarului, de la instituțiile respective (subdiviziuni competente ale Agenției Servicii Publice, primăriei, instituții de proiectări etc.) informația necesară, prevăzută de prezentul Regulament.	23. La propunerea entității publice și private câștigătoare a concursului, conducătorul grupului de lucru va fi autorizat/ împuternicit , pe perioada efectuării lucrărilor de elaborare a Proiectului de consolidare, să solicite, în numele beneficiarului, de la instituțiile respective (subdiviziuni competente ale Agenției Servicii Publice, primăriei, instituții de proiectări etc.) informația necesară, prevăzută de prezentul Regulament.	Pct. 23.
Pct. 24.	24. În cazurile în care Proiectul de consolidare este elaborat și implementat în baza concursului desfășurat conform punctelor 19, 21, autorizația prevăzută în punctul 23 este eliberată de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.	24. În cazurile în care Proiectul de consolidare este elaborat și implementat în baza concursului desfășurat conform punctelor 19, 21, autorizația/ împuternicirea prevăzută în punctul 23 este eliberată de către autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare.	Pct. 24.
Pct. 25.	25. În cazurile în care lucrările de elaborare și implementare a Proiectului de consolidare sînt efectuate prin intermediul contractelor directe între executori și persoanele interesate, autorizația respectivă va fi eliberată de către primarul unității administrativ-teritoriale.	25. În cazurile în care lucrările de elaborare și implementare a Proiectului de consolidare sînt efectuate prin intermediul contractelor directe între executori și persoanele interesate, autorizația/ împuternicirea respectivă va fi eliberată de către primarul unității administrativ-teritoriale.	Pct. 25.
Pct. 29	29. Autoritățile administrației publice centrale și locale, instituțiile de stat sînt obligate, în termen de 10 zile de la data solicitării, să prezinte grupului de lucru copile documentelor și informațiile prevăzute la punctul 27.	29. Autoritățile administrației publice centrale și locale, entitățile de stat și private sînt obligate, în termen de 10 zile de la data solicitării, să prezinte conducătorului grupului de lucru copile documentelor și informațiile prevăzute la punctul 27.	Pct. 29
Pct. 45.	45. Elementele obligatorii de combatere a eroziunii	45. Elementele obligatorii de combatere a eroziunii	Pct. 45.

	solurilor, alte amenajări de protecție a solului se amplasează în baza unor regulamente speciale, aprobate în modul stabilit.	solurilor, alte amenajări de protecție a solului se amplasează în baza reglementărilor, aprobate de autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare.	
Pct. 46.	46. Selectarea locurilor de amplasare a sistemelor de irigare, desecare / drenaj se efectuează în funcție de resursele acvatice sau surplusul de apă în sol, în conformitate cu normele stabilite de cadrul juridic în vigoare.	46. Selectarea locurilor de amplasare a sistemelor de irigare, desecare/drenaj se efectuează în funcție de resursele acvatice sau surplusul de apă în sol, în conformitate cu normele stabilite în baza reglementărilor, aprobate de autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul gospodăririi apelor.	Pct. 46.
Pct. 51.	51. Conținutul planului de organizare și amenajare a terenurilor agricole, elementele obligatorii care urmează a fi reflectate, modul de îndeplinire etc. sînt stabilite printr-o Instrucțiune aprobată de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.	51. Conținutul planului de organizare și amenajare a terenurilor agricole, elementele obligatorii care urmează a fi reflectate, modul de îndeplinire sînt stabilite printr-o Instrucțiune aprobată de autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare.	Pct. 51.
Pct. 78.	78. Elaborarea planului de exprimare a doleanțelor se efectuează în conformitate cu instrucțiunea aprobată de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. În procesul de negocieri doleanțele participanților la consolidare pot fi modificate.	78. Elaborarea planului de exprimare a doleanțelor se efectuează în conformitate cu instrucțiunea aprobată de autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare. În procesul de negocieri doleanțele participanților la consolidare pot fi modificate.	Pct. 78.
Pct. 102.	102. Contractele de vânzare-cumpărare, de schimb sînt autentificate de către persoanele cu funcții de răspundere abilitate ale autorităților administrației	102. Contractele de vânzare-cumpărare, de schimb sînt autentificate de notari și alte persoane abilitate prin lege cu atribuții de autentificare a actelor	Pct. 102.

	publice locale, conform Legii nr. 1453-XV din 8 noiembrie 2002 "Cu privire la notariat". În cazul comasării terenurilor sau consolidării prin metoda redefinirii, titlurile de autentificare a drepturilor deținătorilor de teren sunt eliberate în baza deciziei înregistrate în baza deciziei consiliului local și semnate de către primarul unității administrativ-teritoriale în modul stabilit.	juridice, cu excepția contractelor de vânzare-cumpărare a terenurilor agricole proprietate privată cu suprafața de pînă la 0,25 hectare, atribuite conform art. 12 din Codul funciar nr. 828/1991, confirmate prin certificatul eliberat de primăria respectivă. În cazul comasării terenurilor sau consolidării prin metoda redefinirii, titlurile de autentificare a drepturilor deținătorilor de teren sînt eliberate în baza deciziei consiliului local și semnate de către primarul unității administrativ-teritoriale în modul stabilit.	
Pct. 104.	104. În temeiul deciziei consiliului local de aprobare a Proiectului de consolidare (pe baza procurii autentificate de către persoana cu funcții de răspundere abilitată a autorității administrației publice locale, conform Legii nr.1453-XV din 8 noiembrie 2002 cu privire la notariat, art.70² din Codul funciar nr.828-XII din 25 decembrie 1991), conducătorul grupului de lucru va prezenta, iar subdiviziunea competentă a Agenției Servicii Publice, în raza de activitate a căruia se află localitatea în care este implementat Proiectul de consolidare, va primi, prin act de primire-predare, dosarul documentelor cadastrale (în două exemplare), perfectat conform punctului 103.	104. În temeiul deciziei consiliului local de aprobare a Proiectului de consolidare (pe baza procurii autentificate, în conformitate cu prevederile art.70² din Codul funciar nr.828-XII din 25 decembrie 1991), conducătorul grupului de lucru va prezenta, iar subdiviziunea competentă a Agenției Servicii Publice, în raza de activitate a căruia se află localitatea în care este implementat Proiectul de consolidare, va primi, prin act de primire-predare, dosarul documentelor cadastrale (în două exemplare), perfectat conform punctului 103.	Pct. 104.
Pct. 111.	111. Lucrările asupra elaborării și implementării Proiectului de consolidare vor fi considerate finalizate în baza:	111. Lucrările asupra elaborării și implementării Proiectului de consolidare vor fi considerate finalizate în baza:	Pct. 111.

	a) actului de primire-predare, semnat de primarul unității administrativ-teritoriale, a documentelor cadastrale înregistrate la subdiviziunea competentă a Agenției Servicii Publice; b) actului de primire-predare a dosarului tehnic, semnat de întreprinderea de stat în domeniul consolidării; c) actului de control al lucrărilor din partea beneficiarului.	a) actului de primire-predare, semnat de primarul unității administrativ-teritoriale, a documentelor cadastrale înregistrate la subdiviziunea competentă a Agenției Servicii Publice; b) actului de primire-predare a dosarului tehnic, semnat de autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare; c) actului de control al lucrărilor din partea beneficiarului.	
Pct. 124.	124. În scopul monitorizării procesului de consolidare, toate întreprinderile care efectuează lucrări de elaborare și implementare a Proiectului de consolidare, indiferent de sursa de finanțare, vor prezenta: a) instituției de stat specializate în domeniu - un exemplar al Proiectului de consolidare; b) Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare lunar, la data de 1 a lunii - o informație referitor la activitățile întreprinse în luna precedentă, pe fiecare proiect în parte.	124. În scopul monitorizării procesului de consolidare, toate entitățile publice și private care efectuează lucrări de elaborare și implementare a Proiectului de consolidare, indiferent de sursa de finanțare, vor prezenta: a) autorității administrative responsabile de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare - un exemplar al Proiectului de consolidare; b) autorității administrative responsabile de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare lunar, la data de 1 a lunii - o informație referitor la activitățile întreprinse în luna precedentă, pe fiecare proiect în parte.	Pct. 124.
Pct. 125.	125. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare exercită controlul asupra efectuării lucrărilor de consolidare a terenurilor agricole de către întreprinderile de stat, municipale sau private, indiferent de sursa de finanțare.	125. Autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare exercită controlul asupra efectuării lucrărilor de consolidare a terenurilor agricole de către întreprinderile de stat, municipale sau private, indiferent de sursa de	Pct. 125.

Cap. XIII	Cap. XIII Dispoziții finale	finanțare.	
		Cap. XIII Modele de documente necesare implementării procesului de consolidare	Cap. XIII
Pct. 126.	126. În scopul aplicării prevederilor prezentului Regulament, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare va elabora și va aproba, în termen de o lună, modelele de documente necesare implementării procesului de consolidare, și anume: a) criteriile de selectare a localității în scopul elaborării proiectului de consolidare; b) autorizația ce confirmă activitatea în cadrul elaborării Proiectului de consolidare; c) chestionarul de consultare a opiniilor participanților la procesul de consolidare a terenurilor agricole; d) formularul listei participanților la procesul de consolidare a terenurilor agricole; e) formularul listei proprietarilor care solicită vânzarea-cumpărarea terenurilor; f) formularul listei proprietarilor care solicită transmiterea sau arendarea pe termen lung a terenurilor; g) formularul listei proprietarilor care solicită asocierea terenurilor; h) formularul listei proprietarilor care solicită schimbul de terenuri;	126. În scopul aplicării prevederilor prezentului Regulament, autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare va revizui/elabora și va aproba, în termen de 3 luni, de la aprobarea legii bugetare anuale, din contul și în limita alocațiilor prevăzute în acest scop, modelele de documente necesare implementării procesului de consolidare, și anume: a) criteriile de selectare a localității în scopul elaborării proiectului de consolidare; b) autorizația/împuternicirea ce confirmă activitatea în cadrul elaborării Proiectului de consolidare; c) chestionarul de consultare a opiniilor participanților la procesul de consolidare a terenurilor agricole; d) formularul listei participanților la procesul de consolidare a terenurilor agricole; e) formularul listei proprietarilor care solicită vânzarea-cumpărarea terenurilor; f) formularul listei proprietarilor care solicită transmiterea sau arendarea pe termen lung a terenurilor; g) formularul listei proprietarilor care solicită asocierea terenurilor;	Pct. 126.

	i) metodele de estimare a valorii de piață a terenurilor agricole în scopul consolidării; j) formularul listei proprietarilor care au negociat și acceptat condițiile de vânzare-cumpărare a terenului; k) formularul listei proprietarilor care au negociat și acceptat arenda de lungă durată; l) formularul listei proprietarilor de terenuri care au acceptat condițiile schimbului; m) formularul listei proprietarilor de terenuri care au acceptat asocierea; n) formularul listei terenurilor propuse pentru comasare; o) formularul listei proprietarilor care au acceptat redefinirea hotarelor; p) contractul de vânzare-cumpărare a terenului agricol în procesul de consolidare (cu titlu de recomandare); q) contractul de schimb de terenuri agricole în scopul consolidării (echivalent, neechivalent, în condițiile arenzii de lungă durată) (cu titlu de recomandare); r) contractul de arendă de lungă durată a terenurilor în procesul consolidării (cu titlu de recomandare); s) statutul asociațiilor proprietarilor de terenuri, altor forme asociative și cooperatiste; t) programul de investigații sociologice.	h) formularul listei proprietarilor care solicită schimbul de terenuri; i) metodele de estimare a valorii de piață a terenurilor agricole în scopul consolidării; j) formularul listei proprietarilor care au negociat și acceptat condițiile de vânzare-cumpărare a terenului; k) formularul listei proprietarilor care au negociat și acceptat arenda de lungă durată; l) formularul listei proprietarilor de terenuri care au acceptat condițiile schimbului; m) formularul listei proprietarilor de terenuri care au acceptat asocierea; n) formularul listei terenurilor propuse pentru comasare; o) formularul listei proprietarilor care au acceptat redefinirea hotarelor; p) contractul de vânzare-cumpărare a terenului agricol în procesul de consolidare (cu titlu de recomandare); q) contractul de schimb de terenuri agricole în scopul consolidării (echivalent, neechivalent, în condițiile arenzii de lungă durată) (cu titlu de recomandare); r) contractul de arendă de lungă durată a terenurilor în procesul consolidării (cu titlu de recomandare);	
--	---	---	--

Ministru

Georgeta MINCU

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor)

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârei Guvernului nr. 1075/2007 cu privire la aprobarea Regulamentului privind consolidarea terenurilor agricole, (număr unic 240/MADRM/2019)

Participantul la avizare (expertizare)/consu- ltare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
1. Ministerul Finanțelor (nr. 11/3-09/712/481 din 13.06.2019)	I. Obiecțiile La proiectul hotărârii: La pct. 1, sbpct. 3), textul „de la alocarea, din bugetul de stat, a mijloacelor financiare prevăzute pentru acest scop” se va substitui cu textul „de la aprobarea legii bugetare anuale, din contul și în limita alocațiilor prevăzute în acest scop,” și în continuare după text, având în vedere faptul că, conform art. 58 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar - fiscale nr. 181 din 25 iunie 2014, în termen de 15 zile de la data publicării legilor/deciziilor bugetare anuale, autoritățile/instituțiile bugetare asigură repartizarea alocațiilor bugetare, în conformitate cu metodologia stabilită de Ministerul Finanțelor, iar bugetele repartizate ale autorităților/instituțiilor bugetare servesc drept temei pentru inițierea executării bugetului. Totodată, la pct. 2, sbpct. 8) din proiect se propune a fi substituit textul „unor reglementări” cu textul „reglementărilor” și în continuare după text. La Nota informativă: Se remarcă faptul că nu este argumentată excluderea sbpct. s) și t) din pct. 126 al Regulamentului privind consolidarea terenurilor	Se acceptă, au fost operate modificări conform obiecției pct. 1, 3) la Hotărârea Guvernului. Se acceptă, au fost operate modificări conform obiecției pct. 2, 8) la Regulamentul privind consolidarea terenurilor agricole. Se propune excluderea lit. s) și t) din pct. 126 din Regulamentul privind consolidarea terenurilor agricole din următoarele considerente. Astfel, ce ține de elaborarea s) <i>statutului asociațiilor</i>

	agricole, (pct. 2 sbpct. 13) din proiectul hotărârii Guvernului), motiv din care aceste modificări se vor exclude din proiect sau se va completa corespunzător Nota informativă.	<i>proprietarilor de terenuri, altor forme asociative și cooperatiste, și liera t) elaborarea programul de investigații sociologice, în practică s-a dovedit că acestea deoarece nu țin nemijlocit de metodele și procedurile de consolidare a terenurilor agricole, și crează doar impedimente în procesul de consolidarea a terenurilor agricole.</i> Totodată actele normative în vigoare pe deplin reglementează asocierea proprietarilor de terenuri agricole în forme asociative și cooperatiste (Legea nr. 1007/2002 privind cooperativele de producție, Legea nr. 73/2001 privind cooperativele de întreprinzător Legea nr.171/2010 cu privire la asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații, Legea nr. 312 din 20/ 2013 privind grupurile de producători agricoli și asociațiile acestora etc.). De asemenea, și modele de statute sunt deja elaborate și se pot regăsi pe pagina Web a Agenției Servicii Publice (http://cis.gov.md/content/modele-de-documente).
2. Ministerul Finanțelor (nr. 11/3-09/780 din 21.06.2019)	I. Obiectiile	
3. Agenția Relații Funciare și Cadastru (nr. 36/01-06/349 din	I. Obiectiile 1. În conformitate cu prevederile legislației în vigoare procesul decizional este întrepătruns de diverse politici publice, care sînt materializate în documente de	Se acceptă, au fost operate modificări conform obiecției pct. 2, 7) la Regulamentul privind consolidarea terenurilor agricole. Se acceptă, metodele de consolidare a terenurilor agricole, principiile de bază ale consolidării terenurilor sunt reglementate în Codul funciar nr. 828/1991, art. 70¹

10.06.2019)	politici publice, acte normative și legislative. Pentru a intra în esența procesului de planificare a politicilor publice, care este un proces esențial al actului decizional, este necesar de a înțelege care sînt documentele de politici publice în baza cărora se efectuează planificarea și care este legătura dintre acestea. Astfel, sistemul actual de politici publice sunt interconexe.	– 70⁵. Totodată, documentul de politici care stabilește măsuri de consolidare a terenurilor agricole este Strategia națională de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr. 409/2014. De asemenea, în scopul impulsionării consolidării terenurilor agricole, în Hotărîrea Guvernului nr. 249/2019 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, este stabilită Submăsura 2.1. (pct. 79-83), care stimulează investițiile pentru consolidarea terenurilor agricole.
	În această ordine de idei, la pct. 1 al proiectului Agenția consideră oportun textul ”În scopul realizării Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr. 409/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.152, art.451)” să fie substituit prin textul ”în scopul realizării Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020 aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.742 din 21.10.2015 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.297-300, art.835)”. Acesta se explică prin momentul, că Planul se întocmește cu costuri exacte, detaliate pe acțiuni, mai ales, că Ministerul urmărește scopul aplicării acțiunilor imediate, ca exemplu de consultanță a autorităților publice locale în domeniul consolidării terenurilor agricole.	Nu se acceptă, aducerea în concordanță a Regulamentului privind consolidarea terenurilor agricole, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1075/2007, cu prevederile legislației în vigoare, va da posibilitatea persoanelor fizice și juridice ce consolidează terenurilor agricole, în cadrul unor proiecte, să faciliteze de înlesnirile prevăzute de legislația națională și ca rezultat atingerea obiectivelor fixate în Strategia nominalizată mai sus și nu se referă la acțiunile fixate în Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020 aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.742/2015. Proiecte de consolidare a terenurilor agricole cu suportul financiar de la bugetul de stat urmează a fi implementate numai în cazul aprobării legii bugetare anuale, din contul și în limita alocațiilor prevăzute în acest scop.
	2. La p.1 alin. 2) considerăm oportun susținerea formei existente al actului în vigoare (HG nr. 1075/2007), deoarece, conform Strategiei naționale de	Nu se acceptă, din considerentul că viziunea și descrierea situației asupra fondului funciar și structura proprietății funciare și despre necesitatea consolidării

	dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020 este expres descris, la subcapitolul cadrului național instituțional, autoritățile și entitățile, care implementează acțiunile elaborate strategiei iar o autoritate administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare este absentă în forma descrisă în proiect. Ținând cont de nota informativă al proiectului, autoritate administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare este Agenția Relații Funciare și Cadastru, iar conform Strategiei enunțate, acesta este responsabilă doar de implementarea și realizarea măsurilor de stopare a degradării și de sporire a fertilității solurilor. Crearea acestui vacuum artificial va duce la incompatibilitatea exercitării de către autorități ale politicilor publice aprobate de Guvern pentru fiecare domeniu.	terenurilor agricole este reglementată în Strategia națională de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 409/2014 . Astfel, din considerentul că Ministerul în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 695/2017, are misiunea de elaborare și promovare a politicilor în domeniile încredințate și nu de implementarea politicilor în domeniul consolidării terenurilor agricole, cum este reglementat în Hotărârea Guvernului nr. 1075/2007 se propune operarea modificărilor incluse în proiectul dat.
	Iar în cazul în care, cum susțin autorii proiectului, Agenția este autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare este binevenit operarea modificărilor și în hotărârea Guvernului nr. 383/2010 „pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției Relații Funciare și Cadastru, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia” cu indicarea atribuțiilor ce țin de consolidarea terenurilor agricole.	Suplimentar, informăm că în conformitate cu pct. 5, pct. 6, subpct 10), 22), etc., din Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției Relații Funciare și Cadastru, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 383/2010, de competența Agenției Relații Funciare și Cadastru, în prezent este autoritatea administrativă responsabilă de elaborarea și implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare, și efectuarea lucrărilor ce țin de organizarea teritoriului, relațiile funciare (respectiv consolidarea terenurilor agricole este un element al relațiilor funciare), etc.

	3. La p.2 al proiectului Regulamentului, susținem în tot textul proiectului Regulamentului, sintagmele „Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare”, la orice formă gramaticală, se substituie cu textul „Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului în comun cu autoritatea administrativă abilitată cu funcții de promovare și implementare a politicilor în domeniul relațiilor funciare și organizării teritoriului” la forma gramaticală corespunzătoare.	Nu se acceptă, din considerentul că în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea MADRM, are misiunea de elaborare și promovare a politicilor în domeniile încredințate și nu de implementare a politicilor în domeniul consolidării terenurilor agricole, cum este reglementat în Hotărârea Guvernului nr. 1075/2007. În conformitate cu pct. 5, pct. 6, subpct 10), 22), etc., din Regulamentului privind organizarea și funcționarea ARFC, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia, de competența Agenției Relații Funciare și Cadastru, ține implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare, relațiile funciare (respectiv consolidarea terenurilor agricole este un element al relațiilor funciare), etc.
	II. Propunerile (recomandările) 4. Subsidiar propunem, ca nota informativă al proiectului să fie completată cu toate componentele și argumentat, astfel cum este prevăzut în hotărârea Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului.	Se acceptă.
4. Agenția Relații Funciare și Cadastru (nr. 36/01-06/373 din 21.06.2019)	I. Obiectiile În limitele competențelor sale funcționale comunică că menține obiectiile ce nu au fost acceptate de către autor, expuse anterior în avizul său de referință. II. Propunerile (recomandările) Lipsa propunerilor	Obiectiile și propunerile Agenției Relații Funciare și Cadastru au fost examinate și incluse în sinteza propunerilor și obiectiilor cu argumentele de rigoare.
5. Ministerul Economiei și Infrastructurii (04-3633 din	I. Obiectiile Cu referire la Structura Notei informative, menționăm că aceasta urmează să se conformeze cerințelor stabilite în Anexa nr. 1 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Se acceptă.

10.06.2019)	La clauza de emitere se va indica temeiul juridic concret de emitere al prezentului proiect, astfel referința la „art. 1, art. 3 din Hotărârea Parlamentului nr. 189/2017 pentru aprobarea listei ministerelor” urmează a fi revizuită și de indicat temeiul juridic concret din legea superioară care reglementează domeniul respectiv, spre exemplu referințele la normele prevăzute în Codul funciar.	Se acceptă parțial. S-au luat în considerare propunerile Ministerului Justiției.
	La pct. 2 subpct. 2) sintagma „prin intermediul procedurilor de achiziții conform procedurilor Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice ”este una interpretativă și vagă. Astfel, considerăm necesar completarea normei respective cu referința concretă din Legea nr. 131/2015 care să specifice concret cum vor fi selectate prin concurs întreprinderi de stat sau municipale, cât și cele private în vederea elaborării Proiectului de consolidare.	Se acceptă parțial, s-a completat pct. 2, subpct. 2) din Regulament, după cuvântul „concurș” cu cuvintele „de soluții”. Astfel, prevederile Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice reglementează care sunt procedurile concursului de soluții.
	La pct. 2 subpct. 3) nu este clar în baza căruia document va fi demonstrat că persoana are studii în domeniul cadastrului/organizării (amenajării) teritoriului. În acest sens, considerăm necesar completarea normei respective în vederea aplicării eficiente a normei date.	Se acceptă, s-a completat, pct. 2, subpct. 3) din Regulament, astfel încât studiile în domeniul cadastrului/organizării (amenajării) teritoriului să fie confirmate prin acte de absolvire a învățământului superior/profesional tehnic.
	La subpct. 6) considerăm oportun de specificat de către cine va fi „împuțernicit” conducătorul grupului să solicite informația necesară în vederea elaborării Proiectului de consolidare.	În prevederile Regulamentului este reglementat deja, că persoana va fi autorizată/împuțernicită de către primarul unității administrativ-teritoriale unde sunt amplasate terenurile și se implementează proiectul conform pct. 104 din Regulamentul privind consolidarea terenurilor agricole.
	La subpct.7) sintagma „ în baza unor reglementări ” este una vagă și lasă loc de interpretări echivoce. Obiecție valabilă și pentru subpct. 8).	Nu se acceptă. Proiectarea elementele obligatorii de combatere a eroziunii solurilor, alte amenajări de protecție a solului se amplasează în baza reglementărilor,

	și nu de implementare a politicilor respective. In opinia Agenției Proprietății Publice elaborarea/aprobarea modelelor de documente necesare în procesul consolidării terenurilor agricole și a unor reglementări speciale ține de elaborarea politicilor în agricultură și nu de implementarea acestora. In acest aspect propunerile autorului de modificare specificate la pct. 1 sbpct. 2) și la pct. 2 sbpct. 7), sbpct. 8) și sbpct. 13) din proiectul hotărârii de Guvern urmează a fi revăzute.	Nu se acceptă, din considerentul că în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea MADRM, are misiunea de elaborare și promovare a politicilor în domeniile încredințate. Astfel, politicile în domeniul fondului funciar sunt elaborate de către MADRM. Ce ține de formularea modelelor de documente necesare în procesul consolidării terenurilor agricole considerăm că este necesar să fie elaborate de către instituția de implementare. Astfel, modelele date sunt niște chestionare de consultare a opiniilor participanților la procesul de consolidare a terenurilor agricole, formulare privind lista participanților la procesul de consolidare a terenurilor agricole, lista proprietarilor care solicită vânzarea-cumpărarea terenurilor, lista proprietarilor care solicită transmiterea sau arendarea pe termen lung a terenurilor etc. Ținând cont că acestea sunt documente tehnice necesare în procesul de implementare a proiectelor de consolidare a terenurilor agricole este necesar să fie elaborate de către instituția de implementare. Astfel, în conformitate cu pct. 5, pct. 6, subpct 10), 22), etc., din Regulamentului privind organizarea și funcționarea ARFC, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia, de competența Agenției Relații Funciare și Cadastru, ține implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare, relațiile funciare (respectiv consolidarea terenurilor agricole este un element al relațiilor funciare), etc.
	II. Propunerile (recomandările)	

8. Agenția Proprietății Publice <i>(nr.14-04-2617 din 02.07.2019)</i>	Lipsa propunerilor I. Obiecțiile Reiterează propunerile și obiecțiile înaintate la proiect prin avizul nr. 03-04-2292 din 17.06.2019 II. Propunerile (recomandările) Lipsa propunerilor	Obiecțiile și propunerile Agenției Proprietății Publice au fost examinate și incluse în sinteza propunerilor și obiecțiilor cu argumentele de rigoare.
9. Centrul de Implementare a Reformelor <i>(nr.35-05-3330 din 07.06.2019)</i>	I. Obiecțiile	

	Proiectul de hotărâre, potrivit notei informative a fost elaborat în scopul racordării reglementărilor Regulamentului privind consolidarea terenurilor agricole la prevederile legislației în vigoare, în contextul reformei administrației publice și anume delimitarea <i>funcțiilor de elaborare a politicilor și consolidării acestor funcții doar la nivelul ministerelor</i>, iar implementarea politicilor fiind lăsată la latitudinea autorităților administrative. Astfel, prin proiectul vizat, se dispune substituirea sintagmei „Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare” cu sintagma „autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare deoarece ministerul nu are funcția de implementare a politicii statului în domeniul consolidării terenurilor agricole.	Se acceptă.
	1. Clauza de emitere a proiectului de hotărâre urmează a fi exclusă, deoarece: - prevederile art. 1 și 3 din Hotărârea Parlamentului nr. 189/2017 pentru aprobarea listei ministerelor, nu constituie temei legal de adoptare a proiectului, întrucât vizează obiecte de reglementare diferite; - prevederile art.70¹-70⁵ din Codul funciar, pot fi stabilite ca temei legal de aprobare a Hotărârii Guvernului nr.1075/2017, întrucât temeiul legal propus (la pct. 1 subpct. 1 din proiect) pentru modificarea clauzei de adoptare a acestei hotărâri și anume „Hotărârea Guvernului nr.409/2014 cu privire la aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020” nu poate constitui temei legal de adoptare. Or, temei legal de adoptare a unei hotărâri de Guvern nu poate constitui o altă hotărâre de	Nu se acceptă, au fost luate în considerație propunerile Ministerului Justiției. Se acceptă parțial, prevederile art.70¹-70⁵ au fost indicate ca temei legal. Totodată, în proiect se face trimitere la documentul de politici unde este reglementat viziunea asupra necesității consolidării terenurilor agricole și anume Strategia naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020.

	Guvern. Acest fapt este în disonanță cu prevederile art.102 alin.(2) din Constituție, art.37 alin.(1) din Legea cu privire la Guvern nr.136/2017 și art.14 alin.(1) lit. a) din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, care expres statuează că <i>hotărârile Guvernului se adoptă pentru organizarea executării Legilor.</i>	
	2. La pct. 1 subpct.2), ce prevede modificări la pct.2 din Hotărârea Guvernului nr. 1075/2007, propunerea de substituție a sintagmei „Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare” cu sintagma „autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare”, nu poate fi acceptată, deoarece elaborarea și aprobarea modelelor de documente necesare în procesul consolidării terenurilor agricole țin de - elaborarea de politici, și prin urmare această funcție trebuie păstrată la nivelul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului. În acest context, este necesară substituția sintagmei „Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare” cu sintagma „Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului”.	Nu se acceptă, din considerentul că în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea MADRM, are misiunea de elaborare și promovare a politicilor în domeniile încredințate. Astfel, politicile în domeniul fondului funciar sunt elaborate de către MADRM. Ce ține de formularea modelelor de documente necesare în procesul consolidării terenurilor agricole considerăm că este necesar să fie elaborate de către instituția de implementare. Astfel, modelele date sunt niște chestionare de consultare a opiniilor participanților la procesul de consolidare a terenurilor agricole, formulare privind lista participanților la procesul de consolidare a terenurilor agricole, lista proprietarilor care solicită vânzarea-cumpărarea terenurilor, lista proprietarilor care solicită transmiterea sau arendarea pe termen lung a terenurilor etc.
	Această obiecție este valabilă și pentru punctele 45, 46, 51, 78 și 126 din Regulamentul privind consolidarea terenurilor agricole, care de asemenea dispun elaborări și aprobări de documente necesare implementării procesului de consolidare.	Ținând cont că acestea sunt documente tehnice necesare în procesul de implementare a proiectelor de consolidare a terenurilor agricole este necesar să fie elaborate de către instituția de implementare. Astfel, în conformitate cu pct. 5, pct. 6, subpct 10), 22), etc., din Regulamentului privind organizarea și funcționarea ARFC, structuri și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia, de competența Agenției

		Relații Funciare și Cadastru, țin implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare, relațiile funciare (respectiv consolidarea terenurilor agricole este un element al relațiilor funciare), etc.
		Obiecțiile și propunerile au fost examinate și incluse în sinteza propunerilor și obiecțiilor cu argumentele de rigoare.
		Proiectul a fost expediat concomitent spre avizare tuturor instituțiilor implicate în procesul de avizare inclusiv și Centrului de către Cancelaria de Stat.
10. Centrul Național Anticorupție (nr.06/2-3254 din 06.06.2019)	Proiectul nu conține avizele instituțiilor implicate în procesul de avizare și sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, fapt ce presupune că redacția proiectului poate suferi ulterior modificări și completări. În vederea excluderii neconcordanțelor între constatările expertizei anticorupție și prevederile proiectului definitiv, comunicăm că expertiza suscitată se va efectua conform Legii integrității nr. 82/2017. Potrivit art. 28 alin. (4) din legea menționată, ”Expertiza anticorupție, cu excepțiile stabilite la alin. (2) și (3), se efectuează de către Centrul Național Anticorupție doar asupra proiectului definitivat în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate. În cazul proiectelor inițiate de Guvern, acestea se consideră definitivitate înainte de a fi transmise spre expertiza juridică, iar în cazul inițiativelor altor categorii de autori — după înregistrarea proiectelor în Parlament ”.	
	II. Propunerile (recomandările) Lipsa propunerilor	
	I. Obiecțiile	

	Reieşind din cele expuse, solicităm respectuos, autorului, să prezinte repetat Centrului Naţional Anticorupţie, proiectul definitivat pentru efectuarea expertizei anticorupţie.	După definitivare proiectul dat va fi remis pentru examinare repetat tuturor ministerelor şi instituţiilor interesate în condiţiile Hotărârii Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului.
	II. Propunerile (recomandările) Lipsa propunerilor	
11. Centru Naţional Anticorupţie (nr.06/2-3709 din 28.06.2019)	I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului I.1. Pertinenţa autorului, categoriei propuse a actului şi a procedurii de promovare a proiectului Autor al proiectului de act normativ este Guvernul, iar autor nemijlocit este Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale şi Mediului, ceea ce corespunde art.102 din Constituţie, art.14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Categoria actului normativ propus este Hotărâre a Guvernului, ceea ce corespunde art.102 din Constituţie, art.6 şi art.14 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.	Se acceptă
	I.2. Respectarea rigorilor de transparenţă în procesul decizional la promovarea proiectului	Se acceptă
	Potrivit art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparenţa în procesul decizional „etapele asigurării transparenţei procesului de elaborare a deciziilor sunt: a) informarea publicului referitor la iniţierea elaborării deciziei;	

	b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia; c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate; d) examinarea recomandărilor cetățenilor; asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii; e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate". Totodată, art.10 din Legea nr.239/2008 stabilește expres că „(1) Autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente acestora prin publicarea obligatorie a lor pe pagina web oficială a autorității publice, prin asigurarea accesului la sediul autorității, precum și prin expediere prin poștă sau prin alte mijloace disponibile, la solicitarea persoanei interesate. (2) Proiectul de decizie și materialele aferente acestuia se plasează pe pagina web oficială a autorității publice responsabile cel puțin pentru perioada recepționării și examinării recomandărilor".	
	Autorul proiectului a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de Hotărâre, condiție prevăzută de art.9 al Legii nr.239/2008,,(1) După inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, în termen de cel mult 15 zile lucrătoare, anunțul respectiv pe pagina web oficială [...]" Proiectul înaintat spre expertizare și nota	Se acceptă Se acceptă

	informativă aferentă acestuia au fost plasate pe pagina web a Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului: www.madrm.gov.md la data de 31.05.2019, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul menționat pentru a putea prezenta sau expedia recomandări în privința proiectului. Astfel, transparența decizională în procesul de elaborare a proiectului a fost asigurată.	Se acceptă
	I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului Potrivit notei informative, „Proiectul respectiv are ca scop aducerea în concordanță a Regulamentului privind consolidarea terenurilor agricole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1075/2007, cu prevederile legislației în vigoare”. Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea Regulamentului privind consolidarea terenurilor agricole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1075/2007. În acest sens, se propune transferul unor atribuții de la Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare către autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare, care este Agenția Relații Funciare și Cadastru. De asemenea, se propune ca proiectele de consolidare a terenurilor să fie selectate prin intermediul procedurilor de achiziție publică. Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.	Se acceptă
	I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect	

	Prin proiect se urmărește ajustarea Regulamentului privind consolidarea terenurilor agricole la prevederile cadrului normativ în vigoare, precum și îmbunătățirea acestuia, fapt care servește interesului public. Totuși, în proiect se conține o normă a cărei realizare poate fi împiedicată, deoarece varianta finală care va rezulta urmare a modificării nu va fi clară referitor la termenul în care trebuie realizate anumite acțiuni de către autoritatea publică vizată. Prin urmare, această normă constituie un factor de risc și urmează a fi reexaminată.	Se acceptă Nu este clară și argumentată obiecția autorului. Regulamentul dat reglementează ce acțiuni urmează să fie întreprinse de către proprietarii de terenuri agricole, autoritățile administrației publice centrale și locale, subdiviziunilor competente ale Agenției Servicii Publice, persoanelor fizice și juridice, participante la procesul de consolidare a terenurilor agricole, orientate spre folosirea rațională și eficientă a acestor terenuri. Acesta se aplică în cazul în care vor fi utilizate mijloace financiare din contul bugetului de stat pentru implementarea proiectelor de consolidare a terenurilor agricole.
	I.5. Justificarea soluțiilor proiectului I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă. În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde: a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ; b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite; c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene; d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;	

	f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare". Nota informativă descrie condițiile care au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite, redând în acest sens principalele prevederi, elementele noi, precum și modul de încorporare a proiectului în cadrul normativ în vigoare.	Se acceptă.
	I.5.2. Argumentarea economică-financiară. Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”. Potrivit datelor din nota informativă „Implementarea prevederilor prezentului proiect al hotărârii Guvernului nu necesită cheltuieli suplimentare de la bugetul public”.	Se acceptă.
	II.Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului II.1. Limbajul proiectului Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...] a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...] b) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...] e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...] f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu; g) se evită tautologiile juridice;	

	h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]” Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea 100/2017.	Se acceptă.
	II.2. Coerența legislativă a proiectului În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.	Se acceptă.
	II.3.Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect Proiectul vizează activitatea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, precum și a autorității administrative responsabile de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare, care este Agenția Națională Relații Funciare și Cadastru.	Se acceptă.
	La acest compartiment se recomandă autorului de a examina posibilitatea de a indica expres în proiect care este autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare. Evitarea indicării concrete a unei autorități publice, prin utilizarea unei atribuții caracteristice, ar putea crea confuzii în viitor privind identificarea entității responsabile de îndeplinirea anumitor atribuții.	Nu se acceptă, conform prevederilor Legii nr. 173/2018 pentru modificarea unor acte legislative, urmează a fi delimitate competențele autorităților publice centrale ce țin de elaborarea și implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare și îmbunătățiri funciare. Acțiunea dată este fixată ca angajament al Cămarilor de Stat și Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului în proiectul Planului de activitate a Guvernului pentru anii 2019-2020. Ținând cont că ARFC urmează a fi reorganizată se utilizează noțiunea din prevederile Legii nr. 173/2018.

	De asemenea, la pct. 2 spct. 13) din proiect, autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare este însărcinată cu îndeplinirea anumitor acțiuni, însă din cauza neclarității termenului în care pot fi acestea realizate, sunt posibile interpretări variate și, respectiv, un comportament arbitrar. Aspectele detaliate în privința acestei situații sunt reflectate la compartimentul III din prezentul Raport.	Se acceptă, s-a stabilit expres că „autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare va revizui/elabora și va aproba, modelele de documente indicate în termen de 3 luni, de la aprobarea legii bugetare anuale, din contul și în limita alocațiilor prevăzute în acest scop“.
	II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.	Se acceptă
	III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului Pct. 2 spct. 13) alineatul (1) din proiect 2. La Regulamentul privind consolidarea terenurilor agricole: 13) la punctul 126, textul „Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare va elabora și va aproba, în termen de o lună”, se substituie cu textul „autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare va elabora și va aproba, în termen de 3 luni, ”.	Se acceptă, au fost operate modificări la pct. 2, 14) din Regulament.
	I. Obiectiile Norma prenotată urmărește modificarea prevederilor din capitolul XIII al Regulamentului privind consolidarea terenurilor agricole, intitulat	Se acceptă.

	„Dispoziții finale”. Prin norma pct. 126 din capitolul Dispoziții finale și tranziții, în redacția actuală, s-a investit Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare să elaboreze și să aprobe un set de acte în termen de o lună de la intrarea în vigoare a Hotărârii respective. La moment aceste prevederi sunt caduce drept urmare a faptului că acestea deja s-au consumat. Prevederile respective au avut un destinatar concret, au stabilit un termen concret și au indicat acțiuni concrete, care o dată îndeplinite au dus la realizarea normei și inaplicabilitatea acesteia pe viitor.	
	Prin proiectul supus expertizei și, mai concret, prin norma sus citată, se urmărește substituirea destinarului normei juridice (de la Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare la autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare, care este Agenția Relații funciare și Cadastru) și substituirea termenului (de la 1 lună la 3 luni).	Se acceptă.
	Considerăm defectuoasă o asemenea abordare din cauza iminenței riscului irealizării normei din proiect. Un motiv al temerii respective este faptul că în proiect lipsește indicatorul de referință de când se va calcula termenul de 3 luni. Fără o mențiune specială, ușor poate fi interpretat că termenul respectiv începe a curge de la data intrării în vigoare Hotărârii de Guvern în care se regăsește, iar aceasta se va regăsi în Hotărârea Guvernului nr. 1075/2007, care este în vigoare din 12.10.2007.	Se acceptă, s-a stabilit că trei luni de la aprobarea legii bugetare anuale, din contul și în limita alocațiilor prevăzute în acest scop se vor revizui/elabora și aproba modelele de documente necesare în scopul implementării proiectelor de consolidare a terenurilor agricole.
	Un alt motiv al concluziei sus menționate este faptul că se intervine într-o normă caducă, care deja și-a realizat	Se acceptă s-a modificat capitolul XIII din Hotărârea Guvernului nr. 1075/2007. De asemenea, comunicăm că

	efectele și a îndeplinit scopul urmărit la adoptarea ei în anul 2007.	au fost elaborate și aprobate unele modele stabilite în regulament, doar că de la aprobarea Regulamentului respectiv și până în prezent au fost elaborate un șir de modificări la actele normative din domeniu, din aceste considerente acestea urmează a fi revizuite și aprobate.
	Pericolul coruptibilității normei analizate constă în incertitudinea pe care o creează în relațiile sociale, îndeosebi cele referitoare la mecanismele de aplicare a proiectului și a Hotărârii de Guvern în care se intervine, situații în care autoritățile responsabile de executarea actelor normative respective se pot prevala de această deficiență pentru a comite abuzuri.	Se acceptă, s-a modificat cu un punct nou Hotărârea Guvernului care prevede că, prevederile prezentei hotărâri sunt aplicabile după trei luni de la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri.
	Pentru evitarea unei asemenea confuzii este necesară identificarea unei soluții corespunzătoare încât să fie cert determinată atribuția autorității publice de a acționa într-un termen concret. În acest sens, autorul urmează să analizeze oportunitatea expunerii pct. 126 într-o nouă redacție, cu indicarea momentului de când începe a curge termenul de 3 luni sau indicarea unui termen limită. De asemenea, este posibilă abrogarea pct. 126 și instituirea unui punct nou în care se vor regăsi noile prevederi.	Se acceptă s-a modificat, denumirea capitolului XIII și conținutul pct. 126 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea de Guvernului nr. 1075/2007, referitor de la pct. 126, în termen de trei luni, de la aprobarea legii bugetare anuale, din conținutul și în limita alocațiilor prevăzute în acest scop, urmează de revizuit/aprobat modelele de documente prevăzute la pct. 126.
	II. Propunerile (recomandările) Se recomandă specificarea expresă a momentului de când va începe să curgă termenul de 3 luni. Prin proiect se urmărește modificarea Regulamentului privind consolidarea terenurilor agricole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1075/2007. În acest sens, se propune transferul unor atribuții de la Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare către autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare, care este	Se acceptă, s-a modificat, denumirea capitolului XIII și conținutul pct. 126 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea de Guvernului nr. 1075/2007.

	Agencia Relatii Funciare si Cadastru. De asemenea, se propune ca proiectele de consolidare a terenurilor sa fie selectate prin intermediul procedurilor de achizitie publica. In proiect se contine o norma a carei realizare poate fi impiedicata, deoarece varianta finala care va rezulta urmare a modificarii nu va fi clara referitor la termenul in care trebuie realizate anumite actiuni de catre autoritatea publica vizata. Prin urmare, aceasta norma constituie un factor de risc si urmeaza a fi reexaminata.	
	De asemenea, se mai recomanda autorului de a examina posibilitatea de a indica expres in proiect care este autoritatea administrativa responsabila de implementarea politicilor in domeniul relatiilor funciare.	Nu se accepta, conform prevederilor Legii nr. 173/2018 pentru modificarea unor acte legislative, urmeaza a fi delimitate competentele autoritatilor publice centrale ce tin de elaborarea si implementarea politicilor in domeniul relatiilor funciare si imbunatatiri funciare. Actiunea data este fixata ca angajament al Cancelariei de Stat si Ministerului Agriculturii, Dezvoltarii Regionale si Mediului in proiectul Planului de activitate a Guvernului pentru anii 2019-2020. Tinind cont ca ARFC urmeaza a fi reorganizata in proiect se utilizeaza notiunea din prevederile Legii nr. 173/2018.
	Prin urmare, autorul urmeaza sa redacteze proiectul prin prisma aspectelor si recomandarilor expuse in prezentul Raport de expertiza anticoruptie.	Obiectiile si propunerile au fost examinate si incluse in sinteza propunerilor si obiectiilor cu argumentele de rigoare.
	I. Obiectiile	

13. Ministerul Justiției (nr. 04/5438 din 04.06.2019)	În clauza de emitere, după sursa publicării Codului funciar se vor exclude cuvintele „și completările”, or, potrivit prevederilor art. 62 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, modificarea actului normativ constă în schimbarea oficială a textului actului, inclusiv a dispozițiilor finale sau tranzitorii, realizată prin modificări, excluderi sau completări ale unor părți din text. Astfel, accepiunea cuvântului „modificarea” cuprinde și completarea actelor normative. Totodată, textul „publicat (” se va substitui cu textul „(republicat în”.	Se acceptă.
	Se va reține că, în conformitate cu uzanțele de tehnică legislativă, cuvântul „sintagma” se utilizează cu referire la un grup de două sau mai multe cuvinte între care există raporturi de subordonare; cuvântul „textul” se folosește pentru individualizarea unor cuvine și cifre, cuvinte și semne de punctuație, cifre și semne de punctuație, iar în celelalte cazuri, pentru formularea dispozițiilor de modificare și completare, se utilizează termenii „cuvântul”/„cuvintele”, după caz, termenii „cifră”/„cifrele”. În acest sens urmează a fi revăzute prevederile proiectului.	Se acceptă.
	La pct. 2 sbp. 13) semnalăm că, pentru exprimarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a unor articole, puncte, subpuncte, alineate, litere se utilizează cuvintele „se abrogă” și nu „se exclude”.	Se acceptă.
	II. Propunerile (recomandările)	
	Lipsa propunerilor	
	I. Obiectiile	

14. Ministerul Justiției (nr. 04/5945 din 18.06.2019)	Comunicăm lipsa observațiilor de ordin juridic		Se acceptă
	II. Propunerile (recomandările)		
	Lipsa propunerilor		
9. Congresul Autorităților Locale din Moldova	I. Obiectiile		
	Lipsa obiecțiilor		Congresul Autorităților Publice Locale n-a prezentat aviz în termenii stabiliți și în conformitate cu pct. 192 din Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului. Astfel, proiectul se consideră avizat pozitiv.
	II. Propunerile (recomandările)		
	Lipsa propunerilor		

Ministru

Georgeta MINCU

Proces-verbal

al ședinței de lucru cu reprezentanții autorităților și instituțiilor interesate pentru a se decide, pe principii reciproc acceptabile, asupra divergențelor proiectul hotărîrii Guvernului cu privire la modificarea Hotărîrei Guvernului nr. 1075/2007 cu privire la aprobarea Regulamentului privind consolidarea terenurilor agricole

04.07.2019

or. Chișinău

Invitați:

Reprezentanții: Centrul Național Anticorupție
Centrul de Implementare a Reformelor
Ministerul Economiei și Infrastructurii
Agenția Relații Funciare și Cadastru
Agenția Proprietății Publice

La ședință au fost prezenți:

1. **Angela Dogotari** - șef al Serviciul politici în domeniul fondului funciar și îmbunătățiri funciare;
2. **Vasile Nemțanu** – consultant principal al Serviciul politici în domeniul fondului funciar și îmbunătățiri funciare;
3. **Mihai Duruc** - Agenția Proprietății Publice;
4. **Elena Becu** – Agenția Relații Funciare și Cadastru;
5. **Ilie Creciun** - Centrul Național Anticorupție;
6. **Sergiu Bivol** - Centrul de Implementare a Reformelor

Reprezentanții **Ministerul Economiei și Infrastructurii**, prin e-mail, a informat MADRM că, urmarea discuției telefonice, în legătură cu desfășurarea ședinței interministeriale în vederea depășirii divergențelor pe marginea proiectului hotărîrii Guvernului cu privire la modificarea Hotărîrei Guvernului 1075/2007, în conformitate cu pct. 205 din Hotărîrea Guvernului 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului, Ministerul Economiei și Infrastructurii a examinat repetat proiectul, menționat precum și materialele aferente remise electronic pentru examinare repetată și, în limita competenței deținute, comunicăm că obiecțiile ministerului de ordin conceptual au fost acceptate.

Dezbaterea divergențelor parvenite asupra:

1. Proiectului hotărîrii Guvernului cu privire la modificarea Hotărîrei Guvernului nr. 1075/2007 cu privire la aprobarea Regulamentului privind consolidarea terenurilor agricole;

Ședința a fost prezidată de **dna Angela Dogotari**, șef al Serviciul politici în domeniul fondului funciar și îmbunătățiri funciare.

Dna Angela Dogotari - a informat prezenții că Ministerul, ca autor al proiectului hotărîrii Guvernului cu privire la modificarea Hotărîrei Guvernului nr. 1075/2007 cu privire la aprobarea Regulamentului privind consolidarea terenurilor agricole, a organizat desfășurarea ședinței date, pentru a decide pe principii reciproc acceptabile asupra divergențele apărute pe marginea proiectului nominalizat în contextul prevederilor pct. 204-205 din Hotărîrea Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului.

Prin urmare, a propus să examinăm fiecare obiecție și propunere la proiectul nominalizat parvenită de la instituțiile reprezentanții cărora sunt prezenți la ședință.

Prin urmare, **dl Vasile Nemțanu**, a dat citirii obiecțiile și propunerile Agenția Relații Funciare și Cadastru pe marginea cărora au apărut divergențe.

Respectiv, pe marginea obiecțiilor și propunerilor Agenției Relații Funciare și Cadastru, la proiectul respectiv, dna Elena Becu, reprezentanta Agenției a informat prezenții că, Agenția reiterează obiecțiile și propunerile înaintate la proiectul respectiv anterior și o decizie finală asupra proiectului respectiv urmează să fie luată de Guvern.

dl Vasile Nemțanu, a dat citirii obiecțiile și propunerile Centrul de Implementare a Reformelor referitor la clauza de emitere a proiectului de hotărîre, prin care CIR solicita a fi exclus prevederile art. 1 și 3 din Hotărîrea Parlamentului nr. 189/2017 pentru aprobarea listei ministerelor, deoarece nu constituie temei legal de adoptare a proiectului, întrucât vizează obiecte de reglementare diferite.

dl Vasile Nemțanu, a menționat că prin Hotărîrea Parlamentului nr. 189/2017 pentru aprobarea listei ministerelor a fost aprobată lista ministerelor, respectiv, în conformitate cu prevederile art. 2 din hotărîrea respectivă Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Mediului, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor a fost reorganizat în Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 3 al Hotărîrei nominalizate Guvernul, în termen de 3 luni, urma să aducă actele sale normative în concordanță cu prezenta hotărîre.

Prin urmare considerăm că, această Hotărîre și servește drept temei pentru operarea modificărilor respective în conținutul Hotărîrii Guvernului nr. 1075/2007.

Respectiv, dl Sergiu Bivol reprezentantul CIR a informat că își menține poziția asupra obiecției propunerii nominalizate.

Totodată, a informat prezenții că nu susține idea de împuternici autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare, care la moment este ARFC, de competența/obligațiunea de revizuire/elaborare a documentele-tip aferente executării lucrărilor cadastrale, lucrărilor ce țin de consolidarea terenurilor agricole, deoarece aceasta ține de elaborarea politicilor.

dl Vasile Nemțanu, a menționat că Ministerul în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 695/2017, are misiunea de elaborare și promovare a politicilor în domeniul agriculturii,

dezvoltării regionale și mediului și nu de implementare a politicilor în domeniul consolidării terenurilor agricole, cum este reglementat în Hotărîrea Guvernului nr. 1075/2007.

Totodată, în conformitate cu punctul 5, punctului 6, subpunctul 10) și 22), etc. din Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției Relații Funciare și Cadastru, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 383/2010 de competența Agenției Relații Funciare și Cadastru, care la moment este autoritatea administrativă responsabilă de elaborarea și implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare, ține elaborarea și aprobarea, în limitele prevăzute de legislația în vigoare, documentele-tip aferente executării lucrărilor cadastrale, lucrărilor ce țin de organizarea teritoriului, relațiile funciare (respectiv consolidarea terenurilor agricole este un element al relațiilor funciare), topogeodezice, cartografice, stereo-fotogrammetrice, gravimetrice, de prospecțiuni tehnice și geoinformaționale.

Respectiv, revizuirea/elaborarea a documentele-tip aferente executării lucrărilor cadastrale, lucrărilor ce țin de consolidarea terenurilor agricole, care sunt puse în sarcina autorității administrative responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare, care la moment este ARFC, nu contravine prevederilor legale și Hotărîrei Guvernului nr. 383/2010 de competența Agenției Relații Funciare și Cadastru.

Prin urmare, părțile au informat prezenții că își mențin poziția asupra obiecțiilor propunerilor înaintate și decizia finală aparține Guvernului.

Dna Angela Dogotari, a menționat că consideră că documentele tip și regulile de ținere a acestora urmează a fi elaborate și aprobate de către autoritățile administrative de implementare pentru a asigura implementarea politicilor în domeniul încredințat.

Astfel, în prezent funcțiile date sunt atribuite Agenției Relații Funciare și Cadastru conform pct. 6, 10), pct. 7, lit. o) din H/G nr. 383/2010.

Ulterior, **dl Vasile Nemțanu** a dat citirii obiecția/propunerea Centrului Național Anticorupție ce țin de a indica expres în proiect care este autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare. Evitarea indicării concrete a unei autorități publice, prin utilizarea unei atribuții caracteristice, ar putea crea confuzii în viitor privind identificarea entității responsabile de îndeplinirea anumitor atribuții;

dl Vasile Nemțanu, a menționat că, obiecția/propunerea respectivă nu se acceptă, deoarece prin Legea nr. 173/2018 pentru modificarea unor acte legislative, au fost modificate actele normative din domeniul relațiilor funciare, monitoringului funciar, cadastrului și geodeziei, cartografiei și geoinformatic etc., prin urmare Agenția Relații Funciare și Cadastru în conformitate cu Legea nominalizată, urmează a fi reorganizată.

Prin urmare, **dl Ilie Creciun** reprezentantul Centrului Național Anticorupție a informat prezenții că a examinat proiectul definitivat, sinteza obiecțiilor și propunerile la proiectul respectiv, tabelul comparativ, dar nu este împuternicit să se expună pe marginea acestora, dlui poate doar să discute pe marginea materialelor, care au fost deja examinate în procesul de expertizare anticorupție a proiectului respectiv, și pe marginea raportului nemijlocit.

Totodată, **dl Mihai Duruc**, reprezentantul Agenției Proprietății Publice, a informat prezenții că reiterează propunerile și obiecțiile înaintate la proiect respectiv prin avizul nr. 03-04-2292 din 17.06.2019.

În urma discuțiilor reprezentanții autorităților publice centrale au informat prezenții că își mențin poziția asupra obiecțiilor propunerilor înaintate și care n-au fost acceptate de MADRM, și proiectul respectiv, urmează a fi expediat Guvernului spre examinare și aprobare.

Procesul - verbal a fost întocmit în 2 exemplare.

Angela Dogotari

Vasile Nemțanu

